

seu antiquæ Græciæ) merito coronati, non emulis corruptis ac redemptis probentur: civilium munerum tribui solet vacatio.

TIT. LIV.

DE HIS, QUI NON IMPLETIS STIPENDIIS SACRAMENTO SOLUTI SUNT.
Insania removet quem ab honoribus, non a munib; & gravamine. Bart.

1. Imp. ANTONINUS A.

Ignominie causa sacramento liberati honoribus abstinere debent: a munib; autem civilibus excludenti non sunt.

Causare missus ante finem militiae, a munib; excusatur non tamen habet privilegia veterani, luct habeat vacationem. Bart.

2. Imp. DIOCLET. & MAXIM. AA. CC.

Cum ob proœctis atatis seniis dismisus: honestam missionem consecutum te esse ambi non potest. Habebis itaque a civilibus munib; necnon etiam honoribus vacationem: non tamen ea privilegia, quæ his competunt, qui pleno stipendiis numero funguntur, usurpare te ius permittit: quando non perfecto statuto militis tempore, nec omnibus stipendiis decursis, sacramento solutum te esse etiam ipse confitearis.

3. Idem AA. & CC.

Veteranis ita demum onerum & munera personalium vacatio jure conceditur, si post vicennium annum 9 militie, quam in legione, vel vexillatione 10 militeravit, honefam vel caufariam missionem consecuti esse ostendantur. Unde cum te in cohorte militasse commemores, intelligis supervacuo vacationem tibi vele flagitare.

TIT. LV.

QUIBUS MUNERIBUS 11 EXCUSENTUR HI, QUI POST IMPLETAM MILITIAM 12 VEL ADVOCATIONEM PER PROVINCIAS SUIS COMMODIS VACANTES COMMORANTUR 13, ET DE PRIVILEGIIS EORUM ET DE CONDUCTORIBUS 14 VECTIGALIUM FISCI.

Deest sub hoc titulo constitutio Graeca, cujus sententia iu verbis expressa est ex lib. 54. Bartolom., tit. 7.

Qui militiam, vel advocationem impleverunt, præter ea privilegia, que jam adepti sunt, nec frumenti, aut olei comparandi curam, vel inspectionem operum, vel ratiocinum, vel defensionem civitatis vel patris 15 civitatis munus, vel curationem Reip. vel curatione anno exerceant, sed & habitent ubi volunt, nec praesidibus ultra portas occurrere cogantur, nec ad curias five collegia vocentur invitati, vel nominentur, vel nominent, nec delcriptiones præbeant confertudinum, vel speculatorum nomine. Unum domum quoque habeant liberam onere scipiendorum militum supervenientium iis, qui in locis venturant, dignitate aliqua prædictis suam immunitatem obtinentibus. Hæc enim Constitutio priora beneficia auget, non minuit. At natalia tamen præbeant, & honores presides, ac vescicilum honorentur ab eis. Qui hanc Constitutionem violarit, aut violari perimerit quinqaginta librarum auri multam sustinet.

De conductoribus vectigalium fisci.

2. Imp. DIOCLET. & MAXIM. AA. & CC.

Non 16 alios a munib; & honoribus 17, vacationem habere, quam qui mancipatum 18 suo nomine vectigal a nico conducent, certum est. Quare eos, qui ab his quædam exercenda accipiunt, nullis privilegiis esse munitos haud dubius juris est.

TIT. LVI.

DE LIBERTINIS.

Libertini non habent excusationem a munib; Bart.

1. Imp. DIOCLET. & MAXIM. AA. & CC. Bucillo.

Conditio libertinitatis 19 de munib; civilibus 20 tribuire non potest excusationem: nec in ea quidem civitate, ubi domicilium libertinus haberet.

Olympia, Jovi, Pythia, Apollini, Nemæa, Archemoro: Isthmia Palæmoni sacra: Archias 1. Epigymnatos, ut hinc constet, sacra non ideo vocata, quod deorum gratia celebrantur, quod tamen Alciatus censuit. In his autem certaminibus præmium erat sola corona. Pollux 3.6. Flin. 4. Coronæ in olympis, olea. Herodot. Uraniæ. & breviter premia superiorum certaminis olea, pomum, apium, picea. Archias illo loco, Pausan. in Eliacis refert, Theagenem 1040. coronas in facis certaminibus accepisse. Gellius 3. cap. 15. refert, Diagoram Rhodiam tres habuisse filios, pugiles, pancratianum & lachratorum, at canos omnes comedim olympiacis die conficeret, populisque patri congratulans, undique stipes in ilium conciperet, præ nimis gaudio animam efflavisse.

Igitur non infames. 1.1. in fin. ff. de potest.

2. Conjugue cum 1. T. de infam. h. 1. tit. 57. 1. 2. T. de dignitatibus.

Miffo ignominia exclusit ab honoribus, non excusat ab oneribus. 1. 2. 1. de re mil. Mod.

4. Exculpandi, al. excusandi.

5. Honesta missio, caufaria, ob æxem. add. 1. 8. in princ. ff. de excus. munib;.

6. Impericio.

7. Vid. 1. 7. 1. 8. 9. 2. ff. de excus. munib;.

8. Hinc colligi potest pro iusto militis tempore viginti annos haberi. Mod. Vid. 1. 9. 5. quando propeca non est necesse, 1. 1. supr. de excus. munib;.

9. Vid. Tacit. lib. 1. dix ad 1. 2. J. de re mil. 1. 12. tit. 36.

10. Graci habent; numero, ut in 1. contra, 1. de re mil. & de re vide & 1. 8. 1. de erg. mil. ann. Mod.

11. Al. quibus munib;.

12. Superior titulus est de his, qui non impleverunt militiam, hic de his, qui impleverunt militiam vel advocationem, & nominatis exprimitur munera, quorum vacatio tunc conceditur, que etiam non impleta advocatione datur ad vocatis illustrum vel spectabilium judicium. 1. 6. 1. de adv. dico. jud. Mod.

13. Hadenus qua præcederunt verba, pertinebant ad Græcam constitutionem, qua deperdita est. Contr.

14. Al. conditibus. Goth. Hic et Cujac titulus 56. qui atq. non alias, initium sumptum videtur ex 1. in honoribus. §. non alias. ff. de vac. mod.

15. Pater civitas sive sive destrutoribus non habens. Cujac in 1. supr. de foli. & liberal.

16. Addel. 8. §. non alias. ff. de spes. munib;.

17. Queribus. 18. Id est, emptum.

TIT. LVII.

DE INFAMIBUS 21.

Infames removentur a dignitatibus: non a munib; realibus, vel personalibus. Bart.

1. Imp. DIOCLET. & MAXIM. AA. 22.

In famæ personæ licet nullis honoribus qui integra dignitatibus hominibus deferri solet, ut possint: Curialium tamen vel civilium munera 24 vacationem non habent, sed solennibus 25 indictionibus ob tutelam publicam eos satisfacere necesse est.

TIT. LVIII.

DE REIS POSTULATIS.

Pendente processu criminali, non per se quis ad honores vocari. Bart.

1. Imp. ALEXANDER A. Martiano.

R eos 26 criminis postulatos, novos honores appetere non debere 27, antequam purgaverint innocentiam 28 suam, & a divis parentibus nostris, & a me sepe rescriptum est. Dat. 6. Kal. Mart. MAXIM. 2. & ELIANO CONSS.

TIT. LIX.

DE HIS, QUI IN EXILIO 29 DATI VEL AB 30 ORDINE MOTI [SUNT].

1. 31. Imp. M. ANTONINUS A. Diogeni 32.

Quibus posthac 33 ordinis suo, vel advocationi ad tempus interdictetur, post 34 impletum temporis spatium non prorogabitur infamia.

2. Imp. GORDIANUS A.

Ad tempus exulare decurio iustus, & impletio, tempore regressus, pristinam quidem recipit dignitatem: ad novos vero honores non mittitur, nisi tanto tempore his ablinuerit, quanto per fugam 35 absuit.

TIT. LX.

DE FILIISFAMILIAS, ET QUEMADMODUM 36 PRO HIS PATER TENETUR.

Qui consentit decurionatus filii emancipati, non obligatur: secus si filius erat in potestate. Bart.

1. Imp. SEVERUS & ANTONINUS AA.

Patrem emancipato filio consentientem ad decurionatum non teneri, dubius juris non est: tunc enim consentiendo pater ad decurionatum obligatur, si filium in potestate habeat. Consentire autem etiam is videtur, qui 37 non testificari dissentire nominationi.

Appellare a nominatione facta de filio, est consentre. Bart.

2. Imp. ANTONINUS A.

Cum appellasse te dicas, ostendis causam ad te 38 pertinere 39; potueras enim nominato filio tantum contellar, & non consentire oneri ei delato.

Filius in potestate cum pater ad idem manus non debet vocari: secus si emancipatus sit. Bart.

3. Imp. DIOCLET. & MAXIM. AA. & CC.

Si hi qui cum pater ad protostafie 40 manus 41 vocati sunt, etiam nunc, in patria potestate constituti sunt, ab hujusmodi necessitatibus liberentur, cum 42 ex eadem familia hoc modo 43 duos ad ista obsequia definiari perint, cum videatur. Sane eos, quos emancipatos esse, atque ex 44 familia exiisse manifestum est, sine cunctatione retinere debebis.

Pater non tenetur pro filio curatore creato: sed qui cum nominaverit, tenetur Bart.

4. Iidem AA. & CC. Alejandro.

Sine periculo tuo magistratus filium tuum curatorem constituit, nec appetit tibi necesse incurrere, ut obsequia definiatur, sed tamen non potest, quod tunc in patria potestate constituti sunt, ab hujusmodi necessitatibus liberentur, cum 45 ex eadem familia hoc modo 46 duos ad ista obsequia definiari perint, cum videatur. Sane eos, quos emancipatos esse, atque ex 47 familia exiisse manifestum est, sine cunctatione retinere debebis.

In his, que publicam utilitatem respiciunt, non valet reformatio facta a provincialibus, etiam consciente prese, nisi per prefatum, vel principem fuerit approbata. Bart.

Transmarina legatio apud nos perfundens, constitutum est biennii 21 vacationem munera civilium & honorum 22 habere, non eos, qui de proximo obsequio reipublicæ videntur exhibuisse.

Qui dignitates suffragio recuperunt, non habent vacationem a munib; propter dignitatem: sed si legatus fuerit, habet proper legationem. Bart.

4. Imp. CONSTANTIUS & CONSTANS AA. ad Titianum.

Universi omnino ex Comitibus, vel ex Praesidiis qui suffragio perceperint 24 dignitates, civilibus oneribus munib; teneantur adstricti: ne commoda publica cum umbratili 25 suffragiorum pactione lacerentur. Eos tamen a prædictis oneribus 26 excipi oportebit, qui in legationibus publicis veritate sunt. Dat. prid. Kal. Jul. Trium. PLACIDO & ROMYLO CONSS. 344.

In his, que publicam utilitatem respiciunt, non valet reformatio facta a provincialibus, etiam consciente prese, nisi per prefatum, vel principem fuerit approbata. Bart.

Transmarina legatio apud nos perfundens, constitutum est biennii 21 vacationem munera civilium & honorum 22 habere, non eos, qui de proximo obsequio reipublicæ videntur exhibuisse.

Qui dignitates suffragio recuperunt, non habent vacationem a munib; propter dignitatem: sed si legatus fuerit, habet proper legationem. Bart.

4. Imp. CONSTANTIUS & CONSTANS AA. ad Leonium PP.

Mechanicos 63, geometras 64, & architectos 65, qui divisiones partium omnium, incisionesque servant, menfurisque & institutis opera fabricacionibus strungunt & eos, qui aquarum ductus, & inventos modos docili ligatione ostendunt, in par studium docendi atque discendi nostro sermone compellimus. Itaque immunitates gaudent, & fusciant docendos, qui docere sufficiunt. Dat. prid. Non. Jul. LEONIO & SALLUSTIO CONSS. 344.

TIT. LXV.

DE 66 POTIORIBUS AD MUNERA NOMINANDIS. Justa est causa appellandi, si aliis prior debet nominari. Bart.

1. Imp. ANTONINUS A.

Si ipse vocatus ad munera 67 civilia: potiore 68 alium nominandum paveris, age 69 causam tuam.

De potioribus ad munera nominandis.

433

5. IMPPP. THEOD. ARCAD. & HONOR. AAA. Apodemio

PP. per Illyricum 27.

Si quod extraordinarium consilium 28 postulatur 29 cum vel ad nos est mittenda legatio, vel nostræ sedi 30 aliquid intimandum: id, quod inter omnes communis consilio tractatuque convenire, minime 31 in examen Cognitoris Ordinariorum referatur 32. Provincialium enim desideria, quibus necessaria sepe fortuitis [casibus 33] remedia depositur, vobis 34 agnoscere ac explorare permittimus: ut finis 35 examinis tui, que ex his auxilio tuo protinus implenda sint, & que clementia nostra auribus intima da videantur. 36 In loco autem publico de communis utilitate [provincialium 37] sententia proferatur: atque id, quod majoris 37 pars probaverit ad sensus, solennis firmer austoritas. Dat. 5. Kal. Aug. Constantiop. ARCAD. A. 2. & RUFINO CONSS. 39.

Non debet mitti legatio ad principem, nisi de voluntate concilii 38 auctoritate superioris. Bart.

6. Imp. HONOR. & THEOD. AA. Monaxio PP. 38

Quo tibi 39 [ab Alexandria] civitate, 40 legatio destinatur, universos curiales præcipimus, qui intra urbem constitutus, si non ægirtudine vel alia excusabili 41 necessitate impeditur, in locum curia convenire, & decreta sua propria subscriptione firmata viro spectabili Praefecto Augustali insinuare, ut ejus relatione comitati, tuis virtutibus suas petitiones intiment: & sub examine tuo perpensa legatione res ordinetur. Dat. 3. Non. Octobr. Constantiop. DN. THEOD. A. 7. & PALLADIO V. C. CONSS. 416.

E notitia 49 est ista 47.

48 Architecti 49, medici 50, pictores, statuarii, marmorarii 51, lethicarii 52, senarii, clavicarii 53, quadrigarii, vel quadratarii, (quos Græco vocabulo τετράριον appellant) strigillares, (id est, adficatores) sculptores ligni, muficarii 55, deauratori, albini 56, (quos Græci στεφανοί appellant) argenteri, barbaricarii 57, diatretarii, ararii, fusores, signarii, fabricarii, bracharii, particarii, atque 58 libratores, figuli, (qui Græce δικτυοί vocantur) aurifex, vitrarii, plumarii 59, speculari, eborarii, peltiones 60, fulones, carpentarii, sculptores, dalmatores 61, cibores, cibarii, trigarii, cisiarii, brahearii, (id est, arariorum) 62.

2. Imp. CONSTANT. & CONSTANS, ad Leontium PP.

Mechanicos 63, geometras 64, & architectos 65, qui divisiones partium omnium, incisionesque servant, menfurisque & institutis opera fabricacion